

CENTRUL PENTRU DREPTURILE OMULUI DIN MOLDOVA

ЦЕНТР ПО ПРАВАМ
ЧЕЛОВЕКА В
МОЛДОВЕ

THE CENTER FOR
HUMAN RIGHTS
OF MOLDOVA

MD-2012, Moldova, Chișinău,
str. Sfaturii, 16

Tel: 234 - 800; Fax: 225 - 442
E-mail: cpdom@mdl.net

07.12.12 nr. 01-14/21
la nr. _____ din _____

Dnei Valentina BULIGA
Ministru Muncii, Protecției Sociale și Familiei

Demers

*în temeiul art. 29 lit. b) al Legii cu privire la avocații parlamentari
nr. 1349-XIII din 17 octombrie 1997*

Avocatul parlamentar în repetate rânduri s-a autosesizat asupra condițiilor de creștere și educare a copiilor din casa de copii cu deficiențe mintale pentru băieți din Orhei, condiții și tratament ce vine în detrimentul copiilor.

Ministerul muncii protecției sociale și familiei, dar și administrația instituției rezidențiale au fost atenționați asupra încălcărilor admise ce duc la lezarea drepturilor constituționale ale copilului. Cu toate acestea copiii sunt tratați și în continuare cu aceeași intoleranță.

Inacțiunile autorităților nu pot fi tolerate atât timp cât sănătatea copiilor, integritatea lor fizică și psihică este în pericol, iar ei nu au posibilitatea să crească într-un mediu armonios. Beneficiarii casei internat din Orhei poate că nu conștientizează că pot fi crescuți și condițiile mai bune, din cauza intelectului scăzut și a handicapului, dar starea de lucruri la acest capitol nu îndreptățește nici cum agenții statului.

Modul în care avansează abordarea problemelor copiilor dintr-o instituție rezidențială, oferă suficiente temeieri a conchide, asupra realizării defectuoase a drepturilor acestora, iar lipsa unor eforturi reale menite să amelioreze situația reprezintă o lipsă de respect față de copil și standardele internaționale pe care ne-am angajat plenar să le respectăm.

Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, din 20.11.1989 este cel mai important act internațional în domeniul drepturilor copilului la care Republica Moldova este parte. Convenția, ca un tot întreg, reprezintă un document de protecție a drepturilor copilului.

Republica Moldova a aderat la Convenție, prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12 decembrie 1990, care a intrat în vigoare pentru țara noastră din 25 februarie 1993, din care considerente prevederile acesteia poartă un caracter obligatoriu pentru autoritățile Republicii Moldova.

Potrivit art. 3 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului toate acțiunile privind copilul trebuie să ia în considerație ansamblul intereselor

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 1
Tel. +373 22 269301; Fax. +373 22 269310
e-mail: secretariat@mmpsf.gov.md;
web: www.mmpsf.gov.md

MD-2009, Кишинэу, ул. Василе Александри, 1
Тел. +373 22 269301; Факс. +373 22 269310
e-mail: secretariat@mmpsf.gov.md;
web: www.mmpsf.gov.md

AS 15 ianuarie 2013 nr. 01-09
la nr. 01-14/21-5342 din 07.12.2012

✓ **Doamnei Tamara Plămădeală,
Avocat parlamentar pentru protecția
drepturilor copilului**

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a examinat demersul Dvs. nr. 01-14/21-5342 din 07.12.2012 cu referire la Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) din or. Orhei și comunică următoarele.

Urmare a materialului difuzat în presă despre alimentația beneficiarilor Casei-internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) or. Orhei, a fost constituită o comisie formată din colaboratori ai Ministerului, care la data de 05 decembrie 2012 a efectuat o vizită de lucru pentru verificarea informației furnizate de către Agenția OMEGA.

La momentul vizitei în instituție erau 254 beneficiari, dintre care 68 – la alimentare mixată.

Au fost verificate toate spațiile de păstrare a produselor alimentare, modul de preparare a bucatelor și meniul zilei.

Drept rezultat, nu au fost depistate careva încălcări în: modul de păstrare a produselor alimentare; produse cu termen de valabilitate expirat, precum și în modul de preparare a alimentației beneficiarilor Casei-internat.

La finalul vizitei de lucru s-a concluzionat că informația prezentată de către Agenția OMEGA nu s-a adevărit.

Totodată, în baza sesizării Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, precum și a Procuraturii r. Orhei, la data de 12 decembrie 2012 Centrul de Sănătate Publică Orhei a efectuat un control la Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale din or. Orhei. În Procesul – verbal al Centrului de Sănătate Publică Orhei au fost consemnate următoarele:

În grupele unde sunt plasați beneficiari care se pot deplasa de sine stătător sunt create condiții pentru respectarea igienei personale: este săpun, prosoape, lavoare, apă rece și caldă curgătoare, sistemele de duș și veceu funcționale.

Beneficiarii care nu se pot deplasa sunt deserviți de către dădace și asistente medicale. Totodată sunt asigurați cu hrană în grupe, fiindu-le create condiții speciale pentru igiena personală.

Produsele alimentare sunt primite în instituție conform contractelor încheiate cu furnizorii. Pentru toate produsele sunt prezente facturi și certificate de calitate. Produsele perisabile: laptele, untul, peștele sunt păstrate în condiții corespunzătoare, unitățile frigorifice sunt funcționale, este respectat regimul de temperatură.

Crupele, pastele făinoase, zahărul, etc. sunt păstrate în încăperi uscate, dar unii saci sunt lipiți de pereți, ceea ce nu se admite. Prin control selectiv au fost verificate crupele, drept rezultat s-a stabilit că au fost primite în luna noiembrie

CENTRUL PENTRU DREPTURILE
OMULUI

NR. DE INTRARE

255

13.01.13

2012, au miros și culoare specifică crupelor de grâu și porumb, nu au fost găsite boțuri.

Secțiile de prelucrare a legumelor, cărnii și peștelui dispun de condiții, au apă curgătoare rece și caldă. Dispun de mese, scândurele și cuțite marcate.

În final a fost recomandat respectarea în continuare a cerințelor igienice la primirea și păstrarea produselor alimentare și perfectarea documentației respective.

Ținem să accentuăm că din momentul difuzării în presă a cazului vizat, administrația Casei-internat a facilitat accesul în instituție tuturor reprezentanților media interesați, inclusiv și Agenției OMEGA.

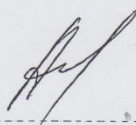
Suplimentar menționăm, că începând cu anul 2010 în Casa-internat pentru copiii cu deficiențe mintale din or. Orhei organizația Keystone Human Services International Moldova implementează proiectul „Comunitate Incluzivă Moldova”, prin intermediul căruia au fost evaluați toți beneficiarii Casei-internat.

Pe parcursul anului 2012 Casa-internat a fost vizitată de către: reprezentanții UNICEF Moldova; un grup de reprezentanți ai Institutului pentru drepturile omului, care au avut drept scop efectuarea controlului cu referire la respectarea drepturilor omului, condițiile de întreținere și dosarele personale ale beneficiarilor instituției; dl Nicolae Timofti, președintele RM; dna Margareta Timofti, Prima Doamnă; un grup de medici din Germania; voluntari din Marea Britanie; reprezentanții IMAS Moldova; un grup de medici, reprezentanți ai fundației „Pediatrii lumii”, etc.

Totodată, activitatea Casei-internat este monitorizată de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, pe parcursul anului 2012 fiind întreprinse mai multe vizite în instituție de către conducerea și colaboratorii ministerului.

Cu respect,

/
Ministru

Cu respect,

Valentina BULIGA

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 1
Tel. +373 22 269301; Fax. +373 22 269310
e-mail: secretariat@mmps.gov.md;
web: www.mmps.gov.md

МД-2009, Кишинэу, ул. Василе Александри, 1
Тел. +373 22 269301; Факс. +373 22 269310
e-mail: secretariat@mmps.gov.md;
web: www.mmps.gov.md

09 decembrie 2011 nr. 01-4824
la nr. 03-973/11 din 24.11.2011

✓ Doamnei Tamara Plămădeală,
Avocat parlamentar pentru protecția
drepturilor copilului

Stimată Doamnă Avocat parlamentar,

La demersul nr. 03-973/11 din 24.11.2011 referitor la activitatea Casei-internat pentru copii cu deficiențe mintale severe (băieți) din or. Orhei Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei în limita competențelor funcționale comunică următoarele.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 784 din 09 iulie 2007 pentru aprobarea Strategiei naționale și a Planului de acțiuni privind reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului pe anii 2007-2012, în prezent se promovează politica bazată pe necesitățile și dreptul copilului de a crește într-o familie sau într-un mediu cât mai apropiat de aceasta, indiferent de vîrsta, boala, dizabilitatea pe care o are sau de școala pe care o frecventează.

În acest sens, ținem să subliniem necesitatea asigurării alegerii formei optime de îngrijire a fiecărui copil aflat în dificultate, cu accent pe serviciile de suport pentru familii sau a serviciilor sociale alternative de îngrijire, plasamentul într-un serviciu de tip rezidențial fiind măsura finală de protecție a copilului.

Totodată, menționăm că activitatea administrativ-gospodărească în instituțiile sociale pentru copii este axată pe necesitățile individuale ale beneficiarilor. Astfel, realizarea de maximă importanță și prioritară este legată de lucrările de reparație capitală și curentă a blocurilor locative, rețelelor ingineresti de apeduct, termoficare și canalizare, conservare a energiei termice și economisire a resurselor naturale, aprovizionării cu produse alimentare, medicamente, materiale de pansament, lenjerie de pat și de corp, îmbrăcăminte și încălțăminte, creînd condiții adecvate pentru întreținerea beneficiarilor.

Întru funcționarea regulamentară precum și în vederea asigurării cu produse alimentare a instituțiilor sociale din subordine anual în bugetul de stat sunt planificate mijloace financiare.

Astfel, în anul 2010 pentru întreținerea instituției din bugetul de stat au fost alocate 10703,3 mii lei, inclusiv 199,8 mii pentru reparația blocurilor. În anul 2011 pentru întreținerea instituției sunt planificate 10703,6 mii lei, inclusiv 200 mii lei pentru reparație. Cheltuielile efective pentru întreținerea unui beneficiar/zi în instituție în 2010 a constituit 97,3 lei.

Suplimentar, pe parcursul anului 2010 instituția a beneficiat de ajutoare umanitare de la diferiți agenți economici, întreprinderi de stat, persoane fizice din republică și de

CENTRUL PENTRU DREPTURILE
COPILULUI

NR. DE INTRARE

3334

14.12.2011

pește hotare sub formă de produse alimentare, lapte praf, produse igienice, scutece, etc. în sumă totală de 302 294 lei.

Menționăm că normele de cheltuieli în bani se indexează anual, ținând cont de indicele general de creștere a prețurilor de consum în raport cu anul precedent.

Pentru anul 2011, norma de cheltuieli în bani pentru asigurarea cu produse alimentare a beneficiarilor din cadrul Casei-internat pentru copii cu deficiențe mintale severe (băieți) din or. Orhei constituie 26,48 lei pentru o persoană/zi și 4,93 lei - pentru medicamente.

Concomitent, în vederea realizării unui gest filantropic, la data de 26 aprilie 2011 Ministerul a expediat un demers către Fundația "EDELWEISS" pentru a se implica prin oferirea unui sprijin financiar pentru reparația capitală a 16 complexe sanitare din Cadrul Casei-internat pentru copii cu deficiențe mintale severe (băieți) din or. Orhei.

Comunicăm că Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale severe (băieți) din or. Orhei dispune de condiții adecvate necesităților beneficiarilor și sunt sistematic monitorizate, inclusiv de către Minister și oferă copiilor următoarele servicii de reabilitare și recuperare:

reabilitare psiho-socială, psiho-pedagogică și medicală;
îngrijire și întreținere zilnică pentru susținerea integrității fiziologice prin asigurarea alimentației corespunzătoare și menținerea igienei personale;
menținerea și dezvoltarea relațiilor cu familia și comunitatea.

Concomitent, în conformitate cu Strategia națională și Planul de acțiuni privind reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului pe anii 2007-2012, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 784 din 09.07.2007 și în contextul implementării Proiectului „Comunitate Incluzivă - Moldova”, pe parcursul *anului 2010*, 9 beneficiari ai Casei-internat pentru copii cu deficiențe mintale severe din or. Orhei au fost reintegrați în familiile biologice și extinse și 1 copil a fost plasat în serviciul de asistență parentală profesionistă, iar *de la începutul anului curent* 11 beneficiari au fost (re)integrați în familiile biologice și extinse, 1 copil a fost plasat în serviciul de asistență parentală profesionistă, 4 beneficiari plasați în Serviciul „Casă comunitară”, 4 - în locuințe protejate și 1 - în plasament de tip familial specializat pentru adulți.

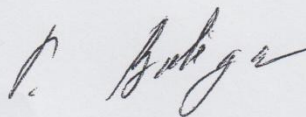
De asemenea menționăm, că actualmente în Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale severe (băieți) din or. Orhei sunt plasați 272 beneficiari, dintre care 73 copii. Copiii vizați sunt repartizați în 6 grupe în care sunt angajați 11 educatori. Ținem să menționăm că, din cele 6 grupe în 3 sunt plasați copii imobilizați la pat, cu probleme grave de sănătate și care necesită preponderent servicii de îngrijire și nu de instruire.

Reieșind din cele expuse, concluzionăm că reducerea numărului de educatori ca rezultat al dezinstituționalizării copiilor, nu a lezat dreptul copiilor din instituție la educație și instruire.

Cu respect,

Ministru

Ex. R. Moraru, tel. 269 341

 Valentina BULIGA

Noi, lucratorii casei-internat Orhei, cerem sa fie initiata o comisie competenta in problemele copiilor cu deficienta mentala pentru a investiga urmatoarele cazuri ce au loc in casa internat Orhei (comisiile trimise de catre minister nu au scopul de a rezolva pozitiv problemele, ci invers de a le ascunde si de a canta cintece de fala directorului, care deja de 3 ani e la pensie si in afara de a organiza intrigi in colectiv nu e capabila la nimic.

Cazul copilului *[nume]* din grupa *[nume]* 1, copilul de 2 ani merge sinestator, dar e tinut in carucior legat

Cazul educatoriului *[nume]* A. care prin atarnarea incompetenta fata de procesul de educatie a adus copilul *[nume]* in intr-o stare deplorabila. Problemele cresc pe zi ce trece.

Cazul copilului *[nume]* din grupa *[nume]* (din neatenție și incompetența copilul a fost traumatizat) sub buza inferioară i s-a format o gaură ce îi creează un disconfort în procesul alimentării. Educatorii categoric sînt înlăturați de la procesul de alimentare (ceea ce nu corespunde fișei de post) deoarece anume educatorii ridicau multe întrebări ceea ce se cerea la alimentare/ calitatea hranei, lipsa meniului, cantitatea hranei și a băuturii pe care ar trebui să o primească copilul, corectitudinea procesului de hranire, mai ales în grupele cu copii imobilizați la pat.

Rotăția dădăcelor din grupă în grupă (ca forma de pedeapsă). Există o acomodare reciprocă a copiilor și a personalului, la schimbarea cărora suferă în primul rînd copiii.

Cazul pensionarii *[nume]* care lucrează educatoare în grupă 1 fiind lucrător social (aici e nevoie de un psihopedagog cu studii superioare) pe cînd 2 educatoare *[nume]* la și *[nume]* a, tinere cu cîte doi copii mici fiecare au fost reduse și pînă acum nu au putut să se aranjeze la serviciu. Cerem să fie primite înapoi la lucru, mai ales că doamna Popa motivează că centrele de activități nu pot funcționa din lipsa de educatori. Cartea de vizită a casei internat a devenit grupă 1 așa numită "clasa". Este bine/mobilă nouă, covoare noi, copii mai bine ca alții din internat hrăniți și ospătați cu dulciuri, deoarece oaspetii sînt invitați să mîncare în așa grupe, restul grupelor sînt încuiate deoarece nu au aspectul cuvenit nici încăperile nici copii.

Transferarea copiilor din grupă în grupă se face fără participarea comisiei medico-pedagogice, fără a lua în considerare particularitățile copiilor, adaptarea lor în mediul nou, în urma acestor manipulări copilul suferă în primul rînd.

Ne pare rău de indiferența și ura directorului față de educatori, îi răumează mult, mult și pe copii cum este cazul lui *[nume]* care timp de un an a fost transferat din grupă 4 în grupă 3 apoi în grupă 6. Copilul desenează, pictează, discută, dar în grupă 6 nu este educat și toate abilitățile formate pe parcursul a multor ani sînt date uitării. Cazul copilului *[nume]* care nu a putut rezista la procesul de învățare (deoarece nu a fost capabil să stea în banca fiind lipsit de înviore și plimbări) și ca pedeapsă a fost transferat în grupă 11 și nu în grupă sa. Copilul mereu cere să fie întors în grupă sa, dar nu este auzit deoarece toate hotărârile sînt luate doar de director fără a ține seama de hotărârile comisiei medico-

CENTRUL PENTRU DREPTURILE
COPILILOR

05-481/12

07.06.2012

[Signature]
19.5.2012

pedagogice. Toate adunarile, fregventarile la activitati sint facute spontan fara a fi anuntate din timp, hotaririle luate sint neglijate si intrebarea "Ce propuneri aveti?" este una formală.

Centrele de reabilitare in care au fost investiti foarte multi bani, cum sint menajul, centrul de reabilitare fizica, centrul "Miini dibace", centrul "Olanda", "Bondarul" sint inchise si nu servesc pentru dezvoltarea abilitatilor la copii ci pentru sarbatorirea diferitor sarbatori de catre director (centrul de menaj), a face sport la trenajoare (centrul de reabilitare fizica). Si sint aratate doar atunci cind vin oaspeti ori televiziunea.

Casa internat are nevoie de o reforma totala administrativa si anume de un director cu viziuni performante, competenta in problemele copiilor cu dizabilitati, cointerestat in dezvoltarea de mai departe a abilitatilor copiilor si nu cum face Popa Lidia prin metode totalitare, folosirea scaunului de director in rezolvarea propriilor probleme, ofensarea copiilor si a angajatilor, folosirea terenului agricol de la internat pentru bucataria sa personala, folosirea ajutorului umanitar in scopuri proprii si comerciale, impunerea parintilor de a-i plati pentru a lasa in internat copii cu virsta de peste 18 ani si de a nu-i transfera in alte institutii si multe, multe alte metode antidemocratice in organizarea lucrului.

Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova
avocatului parlamentar

Ținând cont de prevederile art.16 din Legea cu privire la avocații parlamentari conform căroră „Nu fac obiectul activității avocaților parlamentari plîngerile al căror mod de examinare este prevăzut de legislația de procedură penală, legislația de procedură civilă, legislația cu privire la contravențiile administrative și de legislația muncii”;

precum și de faptul că potrivit art.17 “Cererea adresată avocatului parlamentar se depune pînă la expirarea unui an din ziua încălcării presupuse a drepturilor și libertăților constituționale ale petiționarului sau din ziua cînd petiționarul a aflat despre presupusa încălcare”;

și fiind cunoscut cu cerințele pct.22 al Regulamentului Centrului pentru Drepturile Omului aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr.57 din 20.03.2008, conform căroră la cererea, adresată avocatului parlamentar, se anexează în mod obligatoriu dovada examinării cazului de către organele abilitate, iar cererile anonime se examinează doar în cazul în care conțin informații referitor la securitatea națională sau la ordinea publică;

înaintez personal prezenta CERERE

I. Date generale despre petiționar

Numele de familie prenumele și patronimicul petiționarului.....

Profesia, ocupația... *șomer*.....

Data și locul nașterii.....

Adresa de reședință, domiciliul și telefonul.....

Alte date (la dorință poate fi indicată naționalitatea, cetățenia, convingerea religioasă, etc.).....

Denumirea instituției sau a persoanei împotriva căreia este prezentată petiția, adresa instituției reclamate/persoanei și telefonul.....

cu dizabilități mintale Orhei

[Semnătură]
.....
(Semnătura)

CENTRUL PENTRU DREPTURILE
OMULUI
NR. DE INTRARE *03-983/11*
02.11.2014

Date referitoare la obiectul sesizării

Expunerea faptelor: Pentru ca avocatul parlamentar să poată investiga mai bine cererea Dvs.

Vă rugăm să prezentați detalii clare și precise cu privire la faptele evenimentului ce constituie

baza petiției Dvs., Vă rugăm să răspundeți la următoarele întrebări :

- Ce și unde s-a întâmplat?
- Există martori sau alte persoane implicate care știu despre evenimentul în cauză?
- Ce prejudicii V-au fost cauzate?
- Care din drepturile Dvs. au fost violate? Vă rugăm să specificați, în baza legislației interne sau a convențiilor internaționale?
- Expuneți textul pe această pagină, iar dacă este necesar Vă rugăm să continuați pe

pagină curată. În care internat Orhei sunt reduși educatorii și copiii cu dizabilități rămân supravegheați numai de douăzeci (câte 15 copii în grupă). Centrele ppu active copiilor sunt închise, copiii stând numai în grupă pe scaunele pălții sunt ținuți la pat. Copiii nu primesc pampere (pe care le primește instituția) și motivează că nu ajung, dar când vine vre-o comisie toți copiii au pampere. Cu personal am ră-

Cu m-am ^(Semnătura) adresat și Ministerul Muncii și Protecției Sociale dar nu s-au schimbat.

zut ceea ce am scris și edu-
catorii și alți lucrători ai insti-
tuției. Însă lucrătorii nu mărturi-
rese ce se întâmplă de frecvent și
nu fie eliberați. Încă un martor
pot să vă prezint bunică unui
băiat din gr.

N-am scris că sunt mamă lui
din gr, un copil
cu dizabilități mintale severe, acum
când educația este în concediu
copiii sunt supravegheați numai
de dădacă. Eu consider că se
încalcă grav dreptul copilului la
instruire, educație. Vă rog să
ceretați cazul. Aș vrea să mă îm-
plic personal. Vă propun să mer-
geți împreună cu mine la acas-
ta instituție fără a vă prezen-
ta și o să vedeti totul.

Vă rog să mă contactați, dacă
v-am spus ceva clar, am
multe emoții.

P.S. Au fost violate drepturile
copiilor în baza convențiilor in-
ternationale și alimentația copii-
lor în instituția dată este
proastă.

2.11.11.

CENTRUL PENTRU DREPTURILE OMULUI DIN MOLDOVA

ЦЕНТР ПО ПРАВАМ
ЧЕЛОВЕКА В
МОЛДОВЕ

THE CENTER FOR
HUMAN RIGHTS OF
MOLDOVA

MD-2012, Moldova, Chișinău,
str. Sfatul Țării, 16

Tel: 234 – 800; Fax: 225 – 442
E-mail: cpdom@moldova.md

24.11.11 nr. 09-923/11
la nr. _____ din _____

Dnei Valentina BULIGA
Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova

Către instituția avocaților parlamentari s-a adresat cet. _____
locuitoarea mun. (_____) nr. _____ - mama biologică al
copilului minor _____ cu dezabilități mintale severe din gr. _____ a Casei-
Internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) or. Orhei. În conținutul
adresării petiționara invocă lezarea dreptului copilului minor la sănătate,
instruire, educație prevăzut de art. 51 din Constituția Republicii Moldova.

În fapt _____ menționează că la casa-Internat Orhei sunt reduși
numărul de educatori, în unele grupe copiii cu dezabilități rămân supravegheați
numai de dădace. Clasele pentru activitatea copiilor sunt închise, copii stau
numai în grupă pe scăunele. Copiii ținuți la pat nu primesc în deajuns scutece.

Pentru a elucida faptele invocate în conținutul adresării, avocatul
parlamentar a efectuat o vizită de control în cadrul acestei instituții.

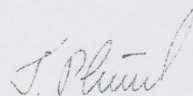
În urma vizitei avocatului parlamentar a constatat că faptele descrise în
petiție parțial s-au adeverit.

În acest context solicităm să oferiți explicații referitor la situația creată în
instituție și argumentările reducerii numărului de educatori, ce în rezultat, unor
copii le este încălcat dreptul la educație și instruire.

În temeiul celor expuse, conducându-mă de prevederilor art. 1, 2, 22 alin.
(1) din Legea Republicii Moldova cu privire la avocații parlamentari nr. 1349-
XIII din 17 octombrie 1997, solicităm respectuos concursul Dvs. în organizarea
controlului circumstanțelor ce urmează a fi elucidate la examinarea adresării
cet. _____ a.

Despre rezultatele examinării prezentei adresări rugăm să ne informați pîna la data de 09 decembrie 2011, potrivit art. 25 alin. (2) al Legii cu privire la avocații parlamentari nr. 1349-XIII din 17 octombrie 1997.

Cu respect,

Tamara PLĂMĂDEALĂ
Avocat parlamentar pentru protecția drepturilor copilului

МИНИСТЕРСТВО
ТРУДА, СОЦИАЛЬНОЙ
ЗАЩИТЫ И СЕМЬИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 1
Tel. +373 22 269301; Fax. +373 22 269310
e-mail: secretariat@mmpsf.gov.md;
web: www.mmpsf.gov.md

MD-2009, Кишинэу, ул. Василе Александри, 1
Тел. +373 22 269301; Факс. +373 22 269310
e-mail: secretariat@mmpsf.gov.md;
web: www.mmpsf.gov.md

09 decembrie 2011 nr. 01-4824
la nr. 03-973/11 din 24.11.2011

✓ Doamnei Tamara Plămădeală,
Avocat parlamentar pentru protecția
drepturilor copilului

Stimată Doamnă Avocat parlamentar,

La demersul nr. 03-973/11 din 24.11.2011 referitor la activitatea Casei-internat pentru copii cu deficiențe mintale severe (băieți) din or. Orhei Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei în limita competențelor funcționale comunică următoarele.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 784 din 09 iulie 2007 pentru aprobarea Strategiei naționale și a Planului de acțiuni privind reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului pe anii 2007-2012, în prezent se promovează politica bazată pe necesitățile și dreptul copilului de a crește într-o familie sau într-un mediu cât mai apropiat de aceasta, indiferent de vârsta, boala, dizabilitatea pe care o are sau de școala pe care o frecventează.

În acest sens, ținem să subliniem necesitatea asigurării alegerii formei optime de îngrijire a fiecărui copil aflat în dificultate, cu accent pe serviciile de suport pentru familii sau a serviciilor sociale alternative de îngrijire, plasamentul într-un serviciu de tip rezidențial fiind măsura finală de protecție a copilului.

Totodată, menționăm că activitatea administrativ-gospodărească în instituțiile sociale pentru copii este axată pe necesitățile individuale ale beneficiarilor. Astfel, realizarea de maximă importanță și prioritară este legată de lucrările de reparație capitală și curentă a blocurilor locative, rețelelor inginerești de apeduct, termoficare și canalizare, conservare a energiei termice și economisire a resurselor naturale, aprovizionării cu produse alimentare, medicamente, materiale de pansament, lenjerie de pat și de corp, îmbrăcăminte și încălțăminte, creînd condiții adecvate pentru întreținerea beneficiarilor.

Întru funcționarea regulamentară precum și în vederea asigurării cu produse alimentare a instituțiilor sociale din subordine anual în bugetul de stat sunt planificate mijloace financiare.

Astfel, în anul 2010 pentru întreținerea instituției din bugetul de stat au fost alocate 10703,3 mii lei, inclusiv 199,8 mii pentru reparația blocurilor. În anul 2011 pentru întreținerea instituției sunt planificate 10703,6 mii lei, inclusiv 200 mii lei pentru reparație. Cheltuielile efective pentru întreținerea unui beneficiar/zi în instituție în 2010 a constituit 97,3 lei.

Suplimentar, pe parcursul anului 2010 instituția a beneficiat de ajutoare umanitare de la diferiți agenți economici, întreprinderi de stat, persoane fizice din republică și de

CENTRUL PENTRU DREPTURILE
OMULUI

NR. DE ÎNTRARE

3334

14.12.2011

MINISTERUL MUNCII, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI FAMILIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
CASA INTERNAT PENTRU COPII CU
DEFICIENȚE MINTALE (BĂIEȚI) or.ORHEI
MD-3501, or.Orhei str. V. Cupcea,4
IDNO 1008606006164

МИНИСТЕРСТВО ТРУДА, СОЦИАЛЬНОЙ
ЗАЩИТЫ И СЕМЬИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
ДОМ ИНТЕРНАТ ДЛЯ УМСТВЕННО ОТСТАЛЫХ
ДЕТЕЙ г.ОРГЕЕВ
МД-3501, г.Оргеев ул. В.Купча, 4
ИДНО 1008606006164

2 copie

**Avocatului Parlamentar
pentru protecția
drepturilor copilului
d-nei Tamara Plămădeală**

nr. 3 din 19.01 2015

La Demersul nr. 03-935/14 din 24.12.2014 administrația casei internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) or.Orhei Vă informează următoarele – în baza Demersului medicilor casei internat în legătură cu cazurile frecvente de îmbolnăvire a tutelașilor cu viroze respiratorii acute a fost emis ordinul nr. 77 din 05.12.2014 „Cu privire la instituirea carantinei pentru o perioadă de 21 zile”.

Măsurile întreprinse de către administrație și personalul instituției au avut ca scop să protejeze sănătatea copiilor. Personalul s-a comportat adecvat situației. Plângerea d-nei _____ a este neîntemeiată.

Cu respect

Directorul casei internat orhei,

POP

Lidia POPA

CENTRUL PENTRU DREPTURILE OMULUI	
Nr. de Intraire	<u>58</u>
	<u>16.01</u> 20 <u>15</u>

711 03-935/14

CENTRUL PENTRU DREPTURILE OMULUI DIN MOLDOVA

ЦЕНТР ПО ПРАВАМ
ЧЕЛОВЕКА В
МОЛДОВЕ

THE CENTER FOR
HUMAN RIGHTS
OF MOLDOVA

MD-2012, Moldova, Chişinău,
str. Sfatul Țării, 16

Tel: 234 – 800; Fax: 225 – 442
E-mail: cpdom@mdl.net

29.04.15 nr. 06-5/2
la nr. _____ din _____

Dnei Lidia POPA
Director al Casei internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) or. Orhei

SESIZARE

în temeiul art. 25 alin. (1) lit. d) al Legii cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr. 52 din 03 aprilie 2014

În conformitate cu prevederile art. 1, 2 al Legii cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr. 52 din 03 aprilie 2014, activitatea avocatului poporului este menită să asigure garantarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale omului de către autoritățile publice centrale și locale, instituții, organizații și întreprinderi, indiferent de tipul de proprietate, asociațiile obștești și persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile; avocații parlamentari contribuie la apărarea drepturilor omului prin prevenirea încălcării acestora și repunerea în drepturi a omului, la perfecționarea legislației ce ține de domeniul apărării drepturilor omului, la instruirea juridică a populației prin aplicarea procedeelelor menționate în prezenta lege.

În adresa Oficiului Avocatului Poporului din Moldova s-a adresat repetat cet. _____, domiciliată în _____, care își exprimă dezacordul în privința acțiunilor/inacțiunilor personalului din cadrul Casei internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) Orhei.

În fapt, petiționara menționează că este mama a trei copii minori. Copilul mezin este bolnav, cu diagnoza - retard mental sever. Din anul 2010 mezinul este plasat în Casa internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) Orhei. Dînsa susține că întâlnește obstacole la întrevvedere cu fiul ei. La ultima vizită a dînzei, personalul nu s-a comportat adecvat, rezultat care a așteptat la poarta instituției o oră. Vizita a fost programată preventiv, însă dînșii au motivat faptul că a fost emis ordinul nr. 77 din data de 05.12.2014 "cu privire la instituirea carantinei pentru o perioadă de 21 zile". Sora medicală cu un vocabular nepoliticos, la fel a reacționat într-un mod urît.

Petiționara a solicitat ca în perioada rece a anului să nu i se creeze obstacole la întrevvedere cu fiul dînzei, nedorind pe viitor asemenea incidente.

Obstacolele, restricțiile și comportamentul amoral din partea personalului față de copii și părinți nu se admit, și vin în contradicție cu prevederile atît legislației naționale cît și internaționale.

În prevederile art. 18 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului se menționează precum că: „statele părți vor lua toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura copiilor, ai căror părinți muncesc, dreptul de a beneficia de serviciile și instituțiile de îngrijire a copiilor pentru care ei îndeplinesc condițiile cerute, la fel, statele părți vor acorda ajutor corespunzător părinților și reprezentanților legali ai copilului și vor asigura dezvoltarea instituțiilor, lăcașelor și serviciilor pentru ocrotirea copiilor”.

Potrivit Convenției menționate, în toate deciziile și acțiunile ce afectează copiii ca indivizi sau ca grup, interesele lor majore trebuie luate în considerare în mod primordial. Statul are responsabilitatea să asigure realizarea drepturilor copilului ca ființă umană.

Reieșind din cele expuse, și întru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și întru evitarea situațiilor similare pe viitor, dar și a prevederilor art. 1, 2, 25 a Legii Republicii Moldova nr. 52 din 03 aprilie 2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul),-

SOLICIT:

1. Examinarea prezentei sesizări;
2. Verificarea respectării, de către personalul auxiliar/specialiști din instituția subordonată, a normelor de conduită și obligațiile pe care trebuie să le respecte un angajat, prin prisma principiilor de moralitate, dreptate, umanism și generozitate, etc.
3. Întreprinderea măsurilor concrete privind asigurarea respectării tuturor regulilor interne care reglementează relațiile dintre personal și părinți/reprezentanți legali ai copiilor.
4. Atenționarea personalului asupra atribuțiilor de serviciu ce le revin pentru ne admiterea cazurilor similare pe viitor.

Asupra rezultatelor examinării și a măsurilor întreprinse pe marginea prezentei sesizări solicităm respectuos să fim informați în termen de **30 de zile**, în conformitate cu prevederile alin. (2) art. 23 a Legii cu privire Avocatul Poporului (Ombudsmanul).

Cu respect,

Tamara PLĂMĂDEALĂ
Avocat parlamentar pentru protecția drepturilor copilului

CENTRUL PENTRU DREPTURILE OMULUI DIN MOLDOVA

ЦЕНТР ПО ПРАВАМ
ЧЕЛОВЕКА В
МОЛДОВЕ

THE CENTER FOR
HUMAN RIGHTS OF
MOLDOVA

MD-2012, Moldova, Chişinău,
str. Sfântul Ţării, 16

Tel: 234 – 800; Fax: 225 – 442
E-mail: cpdom@moldova.md

Ad. 11/13 nr. 03-1003/13
la nr. _____ din _____

Dlui Sergiu BODORIN
Procuror al raionului Orhei

Către Instituția Avocaților Parlamentari s-a adresat cet. _____, locuitoarea _____ care solicită intervenția avocatului parlamentar în legătură cu conflictul iscat la serviciu, Casa-Internat Orhei.

În conținutul adresării petiționara menționează că este angajată Casei-Internat Orhei de aproximativ 40 ani. Dînsa afirmă că este urmărită și amenințată la serviciu. Este învinuită că nu face față funcției pe care o deține și precum că va fi eliberată din funcție.

În conformitate cu prevederile art. 5 din Legea cu privire la Procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008, și în temeiul lit. c) alin.(1) art. 20 din Legea cu privire la avocații parlamentari nr.1349-XIII din 17.10.1997, Vă remitem spre examinare cererea cet. Nina Gușan, cu adoptarea măsurilor ce se impun după caz.

Anexă: cererea pe 01 filă.

Cu respect,

Tamara PLĂMĂDEALĂ
Avocat parlamentar

Ex.: Liliana Cerici
Tel.: 23 48 00

sa-mi cote pricini, bu e-am dat
de ce imi numero normal mie orele, de
sambato nu es toti lucratorii la lucru.
Mi-se incide gura. Nu sint eu omul care
intreb. Tom reprozat niste currite: in
manga avea jeanta, se sacosa, am tras de
jeanta am vazut ciorapi noi sa, care
trebuca sa fie date la copii.
Am lucrat aproape 40 de ani in pace si lin-
ste imi doarese acest lucru si ociumo.
Doar ea nu put accepta ca unora sa li
se face parte si atentie pe neobtept
in timp ce nu-si fac orele si nu sint
vazuti de nimeni la serviciu.

0235-41-428

19-11-19

DE CE HOȚII STRIGĂ
„UITE HOȚUL!”

pag.3

UN CONSILIER RAIONAL
SE VA PLÎNGE LUI
PLAHOTNIUC

pag.2

MOLDOVA-
ȚARA MINUNILOR

pag.2

EX-COMISARUL DE ORHEI
RISCĂ SĂ FACĂ PUȘCĂRIE

pag.4

GHEȚUȘUL A CREAT
MARI PROBLEME

pag.6

ÎN 2013 VIAȚA VA FI
MAI SCUMPĂ

pag.2

OPINIA LIBERĂ

PUBLICAȚIE REGIONALĂ INDEPENDENTĂ

Orhei, Telenești, Șoldănești, Rezina

Vineri, 11 ianuarie 2013, an. I, nr. 2, pret contractual

SĂ ÎNVĂȚĂM A TRĂI - O LECȚIE PENTRU NOUL AN

Marele poet Goete spunea: "Nimic nu e mai de preț decât valoarea zilei". Jubiții mei cititori, frați de cuget și idei! Am mai petrecut un an. Am trăit o perioadă de timp cât o veșnicie pentru unii, ca o zi - pentru alții. Dar ce-a fost nu mai returnezi. Trebuie să ne îndreptăm privirile înainte și să ne trăim anii, zilele, clipele ce ne-au mai rămas cu destoinicie.

Da, pentru majoritatea covârșitoare dintre noi e greu să înfruntăm intemperile timpului, însă așa e viața și nu e cazul să cedăm. Horatius spunea: „Viața nu dă muritorilor nimic fără muncă grea”. Iată de ce e cazul să ne înarmăm întotdeauna cu răbdare și, cutezând, să mergem înainte. Să nu ne rezezim la multe lucruri odată: dacă le e pe rând - le reușești pe toate, iar dacă alergi după doi iepuri... Vestitul Machiavelli era de părere că „Cine se gândește la prea multe lucruri, nu ajunge niciodată la o concluzie”. Iar poporul nostru a zis-o și mai deștept: „Cu răbdarea treci și marea”. Am mai adăuga aici și cu perseverență!

Dragii noștri! A dat Domnul și n-a fost sfârșitul lumii, precum ne speriaseră niște fanați smintiți. Slavă Celui de Sus! Dar, vorba populară, „Dumnezeu dă, însă în traistă nu pune”. Înainte de așteaptă un nou an, cu alte și, poate, mai grele încercări. Dat fiind că suntem deprinși cu greutatea, cred că o să învingem și toate obstacolele anului 2013: nu e pentru prima oară! Principalul - să fim harnici, răbdători, perseverenți, principiali și cu demnitate. Or, când ești mai disciplinat parcă îți reușesc toate mai bine și viața nu-ți pare atât de grea. Și mai principal e să avem grijă de cei dragi, pe care ni-i-a dat soarta, să le demonstrăm că-i iubim și că ne pasă de dănișii, că ne sunt scumpi. Iar unui om cum să-i demonstrezi că-l iubești decât prin lucruri bune, prin susținere, ajutor și multă iubire. Și nu numai declarativ, dar prin fapte...

Mă îndignez la culme când văd pe drum cum merge câte-o femeie cu două geți mari, iar alături pășește soțul - cu o mână ține țigara, cu alta trage după el un copil (am văzut și unul cu câinele de curea, iar soția abia de optine două torbe ca burta sofului de mari)... Bine-a zis Sigmund Freud: „Omul fericit este acela care stăpânește și munca, și dragostea”. În cazul nostru soția a ales munca, iar soțul - „dragostea”, de unde fericire?..

De fapt, dragii mei, vroiam să vă felicit cu prilejul sosirii Anului Nou 2013, să vă mulțumesc multora c-ați făcut parte din viața mea, să-i îndemn pe alții să meargă și mai departe cu mine (cu dragoste, bunățate, răbdare și înțelegere) spre un viitor pe care să ni-l construim singuri, cu mâinile proprii. N-avem de unde alege - înainte ni-i calea. Tudor Octavian spunea: „Deșteptii sunt deștepti nu pentru că s-au născut așa, ci pentru că au învățat să învețe”. Să învățăm a trăi, scumpulor, să ascultăm de cei bătrâni, să plecăm urechea și la cei tineri - de multe ori ei spun niște lucruri atât de deștepte, că te crucești de asta. Și să învățăm a fi toleranți, a iubi, a țera, a trăi. Vă doresc multă fericire (dar nu mai mult decât puteți duce!), sănătate, noroc și bucurii. La mulți, mulți ani!

Al dumneavoastră Sergiu CUM. ATRENCO

POLIȚIȘTII DIN ORHEI LA UN PAS DE A REȚINE UN AVOCAT PARLAMENTAR

Istoria aceasta s-a întâmplat joia trecută. Luând cunoștință cu niște documente video despre maltratarea bolnavilor la școala pentru copii cu dizabilități din Orhei, avocatul parlamentar Tamara Plămădeală a decis să inspecțieze cazul. La fața locului s-a prezentat și conform normelor legislative a început investigația. Numai că s-a pomenit cu un grup de polițiști de circa 10 oameni în frunte cu vice-comisarul, Grigore Josanu, care a cerut explicație pentru aflarea aici. În cele din urmă polițiștii n-au reținut-o și au plecat. Doamna Tamara Plămădeală crede că apariția oamenilor legii nu-i întâmplătoare. În instituția dată se fac multe lucruri murdare, dar afacerile sunt protejate și nu înțelege de ce atîția polițiști în frunte cu Josanu au fost deranjați de apariția sa în școală. Spre a o intimida ori...

Comisarul de Orhei, Ion Chi-

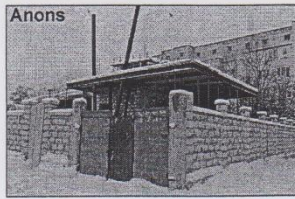
cu, a declarat pentru „Opinia liberă” că a primit un apel telefonic că pe teritoriul școlii se află persoane străine și a trimis grupul operativ. Domnul comisar n-a precizat de ce a fost nevoie de circa 10 polițiști și care ar fi încălcarea legii dacă pe teritoriul unei școli își face apariția persoane ne-

cunoscute, care s-au recomandat personalului de aici.

Doamna Plămădeală ne-a relatat că a depistat mai multe ilegalități la școală. Totodată va sesiza și securitatea internă a MAI despre cele întâmplate.

V.ROMAN

Anons

CINE ȘI CUI S-A VÎNDUT LA ORHEI?

Această casă (castel) ce se înalță pe un teren de joacă pentru copii din centrul Orheiului e cuprinsă de mister. Investigând alocarea terenului pentru construcție, putem găsi răspunsul la întrebarea cine și cui s-a vîndut la Orhei: PLDM la PCRM ori invers? Reporterul nostru va interveni cu o relatare mai amplă la temă. Cititorul „Opinie liberă” trebuie să fie unul bine informat.

Surpriză a anului 2012

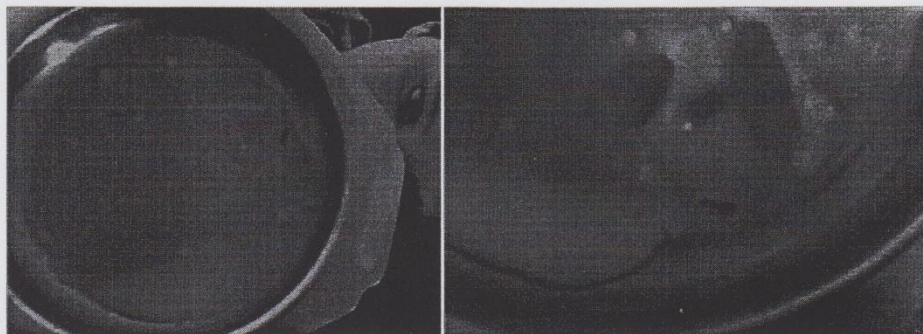
Anul ce a trecut ne-a adus mai multe surprize. Una din ele este că pentru prima dată în istoria R. Moldova un procuror (și nu unul sirăin, ci al nostru de Orhei, a fost supus unei sentințe de judecată și condamnat pentru estorcare de mită. E vorba despre Mihai Canțir, care în luna aprilie 2012 a fost reținut în Chișinău, după ce primise de la un cetățean 300 Euro spre a nu fi intențat un dosar penal. Anunci M.Canțir a relatat pentru presă că banii i-au fost

aruncați întâmplător în automobil, iar procuratura Orhei n-a oferit o informație detaliată pe caz. Ancheta a dovedit alte circumstanțe, iar judecătoria Botanicală l-a condamnat pe M.Canțir la 7 ani de pușcărie și l-a obligat să achite o amendă de 20 mii lei. Sentința respectivă poate fi atacată la Curtea de Apel Chișinău.

Cor. „Opinia liberă”

ШОК: Детей-инвалидов кормят червями под руководством представителя Демпартии

4 декабря 2012 г. 14:18
<http://omg.md/ru/107241/>

Агентству ОМЕГА предоставлены шокирующие материалы, свидетельствующие о качестве питания в школе-интернате для детей-инвалидов в г. Оргеев.

В тарелках с едой, которой кормят детей-инвалидов, обнаружены черви.

Директором школы-интерната является член Национального совета Демократической партии Лидия Попа.

Продолжение – в следующих выпусках...

CENTRUL PENTRU DREPTURILE
OMULUI
NR. DE INTRARE 04-13/64
06.12.12

Starea de lucruri de la Casa-internat pentru copii cu deficiente mintale(baieti) din Orhei revine în atenția avocatului parlamentar

22 ianuarie 2015

Avocatul parlamentar pentru protecția drepturilor copilului Tamara Plămădeală s-a autosesizat din oficiu și va face investigații privind situația de la Casa-internat pentru copii cu deficiente mintale(baieti) din Orhei. Reacția vine după ce pe un site au fost plasate imagini de la această instituție, din care reiese că beneficiarilor le sunt îngădite mai multe drepturi.

Ombudsmanul consideră că argumentele Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ale managerului Casei-internat pentru copii cu deficiente mintale(baieti) din Orhei precum că este vorba de o răfuială a foștilor angajați ai instituției, dar și a unor părinți, nu pot fi relevante și acceptate atunci când vorbim de calitatea serviciilor prestate de stat copiilor cu necesități speciale.

Avocatul parlamentar reamintește că Republica Moldova a aderat la un șir de acte internaționale prin care s-a obligat să asigure copiilor protecție și asistență specială în realizarea drepturilor lor, să-i ocrotească de orice formă de abuz și să le asigure un mediu favorabil pentru o creștere și o dezvoltare armonioasă, indiferent de mediul de proveniență a copilului, apartenență etnică, rasă, sex etc.

Prin urmare, atât managerul instituției rezidențiale, cât și reprezentanții Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei urmează să întreprindă măsuri urgente de redresare a situației și de repunere imediată în drepturi a copiilor ce se află în custodia statului.

E de notat că avocatul parlamentar pentru protecția drepturilor copilului în repetate rânduri s-a autosesizat pe marginea încălcărilor ce se admit în Casa-internat pentru copii cu deficiente mintale(baieti) din Orhei.

Astfel, în perioada 2011-2014, au fost efectuate mai multe vizite de monitorizare în Casa-internat pentru copii cu deficiente mintale(baieti), avocatul parlamentar sesizând de nenumărate ori atât Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, cât și organele procuraturii despre încălcările identificate.

Bunăoară, în noiembrie 2011, la Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova, s-a adresat mama unui copil plasat în Casa-internat pentru copii cu deficiente mintale(baieti) din Orhei. Petiționara a solicitat intervenția avocatului parlamentar pentru soluționarea problemei legate de reducerea numărului de educatori. Din acest motiv, în unele grupe copiii rămâneau supravegheați numai de dădace, clasele pentru activitatea copiilor erau închise, copiii erau ținuti în paturi și nu primeau scutece suficiente.

Pentru elucidarea faptelor invocate, avocatul parlamentar a efectuat o vizită la casa-internat, stabilind că faptele descrise în petiție s-au adeverit.

Pe 15 ianuarie 2013, avocatul parlamentar s-a autosesizat în baza reportajului apărut în presă privind condițiile de educație și întreținere din Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) din or. Orhei. În reportaj se vorbea despre alimentația de proastă calitate, îmbrăcăminte insuficientă pentru copii și faptul că minorii nu beneficiază de ajutoarele umanitare care parvin în instituție.

Pentru a garanta respectarea drepturilor și a libertăților constituționale ale copilului și realizarea de către persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile a prevederilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, pe 12 februarie 2013, avocatul parlamentar a efectuat o vizită de monitorizare în instituția nominalizată. Avocatul parlamentar a aflat cu stupeoare că de 2 ani instituția activează fără serviciile unui medic pediatru și fără de psihologi. Respectiv, în asemenea condiții, nu poate fi vorba de asistența psihopedagogică și socio-medicală adecvată a copiilor, cu deficiențe mintale, de reabilitare și (re)integrarea lor reală socio-familială.

Din cauza insuficienței de cadre care îngrijesc de copii (o dădacă la un grup de 10-15 copii) este extrem de dificilă acordarea asistenței copiilor în conformitate cu particularitățile de dezvoltare,

nevoile lor speciale, întreținerea zilnică într-un cadru de viață cât mai asemănător celui din familie etc.

Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a dezmințit informațiile apărute în presă, menționând că: „Ministerul a constituit o comisie ce a inclus angajați ai Centrului Național de Sănătate Publică, care a efectuat vizite inopinate în instituție. S-a constatat că starea sanitară în instituție este satisfăcătoare și nu au fost depistate nereguli în activitatea personalului”.

De asemenea ministrul a mai menționat că a solicitat și ajutorul procurorilor, dar în rezultatul investigațiilor efectuate, s-a decis neînceperea urmăririi penale, deoarece nu au fost stabilite elementele constitutive ale infracțiunii.

Totodată, Buliga a menționat că acei care difuzează astfel de informații în presă au interese personale, iar prin difuzarea unor informații denaturate au fost lezate dreptul la viața intimă și privată a copiilor.

În iulie 2013, la Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova a fost înregistrată petiția unui locuitor din or. Orhei care de asemenea a informat ombudsmanul despre mai multe încălcări ale dreptului copiilor care ar fi fost admise în Casa-internat din Orhei. Petiția în cauză a fost remisă spre examinare Inspectoratului de Poliție Orhei, care ulterior a înștiințat-o pe avocatul parlamentar că faptele expuse în petiție nu s-au adevărat.

În august 2013 același petiționar a depus repetat o petiție pe numele ombudsmanului, invocând alte fapte. Avocatul parlamentar a efectuat mai multe vizite inopinate la casa-internat, confruntându-se cu problema accesului în instituție. Asta din cauza barierelor create de către directorului casei-internat. După vizita avocatului parlamentar în instituție, acesta era informat că beneficiarii ce au purtat discuții cu ombudsmanul au fost pedepsiți pentru că au vorbit despre starea reală a lucrurilor.

Din nou ombudsmanul a solicitat concursul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Procuraturii Orhei, răspunsurile parvenite de la autoritățile enunțate fiind superficiale și evazive. Ombudsmanul va monitoriza în continuare starea de lucruri existentă la Casa-internat din Orhei și va uza de pîrghiile de care dispune pentru a responsabiliza factorii de resort să amelioreze situația de la Casa-internat pentru copii cu deficiente mintale(baieti) din Orhei.

Vizita efectuată la Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) din Orhei

09 septembrie 2015

Drepturile beneficiarilor Casei-internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) din Orhei au fost violate - a constatat echipa de monitori de la Oficiul Avocatului Poporului urmare a vizitei de lucru la această instituție.

Pentru examinarea obiectivă și multiaspectuală a situației în care se află beneficiarii Casei-internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) din Orhei, pe 8 septembrie 2015 un grup de funcționari ai Oficiului Avocatului Poporului a efectuat o vizită de lucru repetată la această instituție.

Echipa de monitori, din care au făcut parte șeful Serviciului protecția drepturilor copilului, Tatiana Crestenco, consultantii din cadrul Serviciului investigații și monitorizare - Gheorghe Bosîi, Elena Draghici și Iurie Dubenco, a purtat discuții cu angajații instituției, a vizitat încăperile instituției, a examinat fișele medicale și alte acte. Membrii echipei de monitori nu au purtat discuții cu beneficiarii instituției deoarece viceministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a restricționat accesul reprezentanților Instituției Ombudsmanului în grupe, motivînd că vizita nu a fost coordonată cu MMPSF.

Echipa de monitori a constatat că, potrivit Regulamentului de funcționare, Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale este instituție socială care oferă plasament temporar copiilor cu deficiențe mintale în vîrstă de la 4 pînă la 18 ani. În realitate în instituția vizată sînt plasați copii de la vîrsta de 7 ani, iar la împlinirea majoratului beneficiarii continuă să se afle în instituție, astfel că la momentul vizitei doar 63 rezidenți aveau vîrsta de pînă la 18 ani, iar 150 de beneficiari au vîrstă cuprinsă între 18 și 39 ani. În situația în care în instituția socială a cărei menire este de a oferi plasament copiilor pînă la vîrsta de 18 ani se află persoane adulte care au atins vîrsta de 39 ani, prevederea din Regulamentul casei-internat care se referă la "reevaluarea periodică a măsurii de protecție stabilită" este respectată formal.

Schema de încadrare a instituției nu include unitățile de psiholog, psihopedagog, pedagog, deși instituția are menirea de a asigura procesul de asistență psihopedagogică, socio-medicală a copilului.

Nu putem vorbi despre o reabilitare psiho-socială și medicală în situația în care medicul psihiatru activează pe 0,25 unități de salariu, medicul pediatru pe 0,5 unități de salariu, funcția de neurolog este vacantă, iar funcțiile de psiholog, psihopedagog și pedagog nici nu sînt prevăzute în schema de încadrare.

Mai multe înregistrări video privind calitatea serviciilor în instituția dată apărute între 2010-2015 în diverse surse mass-media, dar și numărul petițiilor, sesizărilor din oficiu înregistrate în secretariatul Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova, denotă faptul că Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei nu a asigurat buna funcționare a instituției așa cum este prevăzut în pct. 4 al Regulamentului de funcționare a Casei-internat pentru copii cu deficiențe mintale.

O altă problemă este fluctuația de cadre cauzată, în principal, de salariile mici ale angajaților instituției. De exemplu, dădacele au o retribuție lunară de 1080 lei. Angajații nu sînt stimulați, motivați financiar.

Funcționarii oficiului au constatat că, în condițiile unui management defectuos, în lipsa personalului calificat și din cauza fluctuației de cadre, instituția nu își realizează obiectivele, iar prevederile legale ce țin de respectarea drepturilor copilului nu sunt respectate. În rezultatul vizitei echipa de monitori a venit cu următoarele recomandări: Revizuirea Regulamentului de funcționare al caselor-internat pentru copii cu deficiențe mintale și racordarea la prevederile legale în vigoare;

Aducerea în concordanță a schemei de încadrare a angajaților din casele-internat pentru copii cu deficiențe mintale în conformitate cu obiectivele instituției;

Reevaluarea personalului care activează în Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale din Orhei;

Reevaluarea plasamentului beneficiarilor și întreprinderea promptă a măsurilor de dezinstituționalizare a rezidenților din Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale din Orhei, în special a celor adulți;

Examinarea psihologo-psihiatrică a beneficiarilor Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale din Orhei pentru a infirma/confirma neglijența și acțiunile abuzive ale angajaților față de beneficiari;

Stabilirea standardelor de calitate privind îngrijirea, educarea și socializarea copilului din casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale;

Elaborarea și implementarea unui Plan privind motivarea financiară/nefinanciară a angajaților din Casele-internat pentru copii cu deficiențe mintale;

Stabilirea unei colaborări cu Direcția de învățământ Orhei privind asigurarea instruirii continue a educatorilor din Casele-internat și acordarea gradelor didactice;
Elaborarea și aprobarea unui program educativ pentru copiii din această instituție, ținând cont de particularitățile de dezvoltare intelectuală ale acestora, pentru a evita violarea prevederilor articolul 35 al Constituției Republicii Moldova;

Întreprinderea măsurilor de ameliorare a relațiilor interpersonale dintre angajații Casei-internat din Orhei.

Raportul elaborat de monitori pe marginea vizitei efectuate a fost expediat la solicitare vicepreședintelui Parlamentului Liliana Palihovici.

Textul Raportului poate fi citit

aici:http://ombudsman.md/.../atta.../raportul_vizitei_orhei_2015r.pdf

Avocatul Poporului salută faptul suspendării din funcție a directorului Casei-internat pentru copii (băieți) cu deficiențe mintale din Orhei și al demarării unor investigații cu privire la activitatea acestei instituții.

08 septembrie 2015

Avocatul Poporului salută faptul suspendării din funcție a directorului Casei-internat pentru copii (băieți) cu deficiențe mintale din Orhei și al demarării unor investigații cu privire la activitatea acestei instituții. În același timp, ombudsmanul își exprimă regretul că numeroasele semnalele de alarmă, demersurile anterioare ale Centrului pentru Drepturile Omului legate de funcționarea Casei-internat din Orhei nu au fost auzite, luate în calcul de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Centrul pentru Drepturile Omului, avocatul parlamentar pentru protecția drepturilor copilului în repetate rânduri s-a sesizat din oficiu privind neregulile ce s-au admis în Casa-internat pentru copii cu deficiente mintale (baieti) din Orhei.

Astfel, în perioada 2011-2014, au fost efectuate mai multe vizite de monitorizare în această instituție, avocatul parlamentar sesizând de nenumărate ori atât Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, cât și organele procuraturii despre încălcările identificate.

Bunăoară, în noiembrie 2011, la Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova, s-a adresat mama unui copil plasat în Casa-internat pentru copii cu deficiente mintale (baieti) din Orhei. Petiționara a solicitat intervenția avocatului parlamentar pentru soluționarea problemei legate de reducerea numărului de educatori. Din acest motiv, în unele grupe copiii rămâneau supravegheați numai de dădace, clasele pentru activitatea copiilor erau închise, copiii erau ținuti în paturi și nu primeau scutece suficiente.

Pentru elucidarea faptelor invocate, avocatul parlamentar a efectuat o vizită la casa-internat, stabilind că faptele descrise în petiție s-au adeverit. Ombudsmanul a constatat că, din cauza insuficienței de cadre care îngrijesc de copii (o dădacă la un grup de 10-15 copii), este extrem de dificilă acordarea asistenței copiilor în conformitate cu particularitățile de dezvoltare, nevoile lor speciale, întreținerea zilnică într-un cadru de viață cât mai asemănător celui din familie etc.

Pe 15 ianuarie 2013, avocatul parlamentar s-a autosesizat în baza unui subiect apărut în presă privind condițiile de educație și întreținere din Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale (băieți) din or. Orhei. În reportaj se vorbea despre alimentația de proastă calitate, îmbrăcăminte insuficientă pentru copii și faptul că minorii nu beneficiază de ajutoarele umanitare care parvin în instituție.

Pe 12 februarie 2013, avocatul parlamentar a efectuat o vizită de monitorizare în instituția nominalizată. Ombudsmanul a aflat cu stupeoare că de 2 ani instituția activa fără serviciile unui medic pediatru și fără de psihologi. Respectiv, în asemenea condiții, nu putea fi vorba de asistența psihopedagogică și socio-medicală adecvată a copiilor, cu deficiențe mintale, de reabilitare și (re)integrarea lor reală socio-familială.

Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei de atunci a dezmințit informațiile apărute în presă, menționând că: „Ministerul a constituit o comisie ce a inclus angajați ai Centrului Național de Sănătate Publică, care a efectuat vizite inopinate în instituție. S-a constatat că starea sanitară în instituție este satisfăcătoare și nu au fost depistate nereguli în activitatea personalului”.

De asemenea ministrul a mai declarat că a solicitat și ajutorul procurorilor, dar, în urma investigațiilor efectuate, s-a decis neînceperea urmăririi penale, deoarece nu au fost stabilite elementele constitutive ale infracțiunii.

În iulie 2013, la Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova a fost înregistrată petiția unui locuitor din or. Orhei care de asemenea a informat ombudsmanul despre violări ale drepturilor copiilor de la Casa-internat din Orhei. Petiția în cauză a fost remisă spre examinare

Inspectoratul de Poliție Orhei, care ulterior a înștiințat-o pe avocatul parlamentar că faptele expuse în petiție nu s-au adevărit.

În august 2013 același petiționar a depus repetat o petiție pe numele ombudsmanului, invocând alte fapte. Avocatul parlamentar a efectuat mai multe vizite inopinate la casa-internat, confruntându-se cu problema accesului în instituție. Asta din cauza barierelor create de către directorul casei-internat. După vizita avocatului parlamentar în instituție, acesta era informat că beneficiarii ce au purtat discuții cu ombudsmanul au fost pedepsiți pentru că au vorbit despre starea reală a lucrurilor.

Din nou ombudsmanul a solicitat concursul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Procuraturii Orhei, răspunsurile parvenite de la autoritățile enunțate fiind superficiale și evazive.

Oficiul Avocatului Poporului apreciază faptul că, drept urmare a difuzării repetate a subiectului despre realitățile de la Casa-internat Orhei, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a inițiat evaluarea instituției în cauză. Ombudsmanul își exprimă speranța că de această dată, MMPSF va întreprinde măsuri hotărâte pentru a schimba în bine situația de la instituția vizită.

Avocatul Poporului va monitoriza cu atenție și pe viitor activitatea Casei-internat pentru copii cu deficiențe mintale, de rînd cu alte instituții similare din țară. Pe 8 septembrie curent, ombudsmanul și funcționari din cadrul Serviciului pentru protecția drepturilor copilului vor efectua o vizită la Orhei pentru a se documenta din prima sursă privind situația la zi din cadrul acesteia. Totodată, Instituția ombudsmanului a solicitat concursul Procuraturii Orhei pentru efectuarea unei investigații sub aspect penal a faptelor care se conțin în înregistrarea video de pe rețelele de socializare, cu imagini de la Casa-internat de la Orhei.

COMUNICAT DE PRESĂ

23 ianuarie 2013

Avocatul parlamentar pentru protecția drepturilor copilului Tamara Plămădeală a efectuat vizite inopinate de monitorizare la Casa-internat pentru copii (fete) cu deficiențe mintale din Hîncești și la Casa-internat pentru copii (băieți) cu deficiențe mintale din Orhei. Vizitele au fost realizate inclusiv pentru verificarea unor petiții înregistrate la CpDOM, în care sînt semnalate diverse nereguli la casa-internat din Orhei.

Ombudsmanul a atestat o situația diferită la cele două instituții: condiții bune, management eficient, asigurarea unui tratament individualizat și personalizat al copiilor în casa-internat din Hîncești și existența unor grave probleme legate de gestionare a resurselor, calitatea serviciilor prestate la casa-internat din Orhei.

Starea de lucruri existentă în instituția din Orhei reflectă întreg spectru de probleme de sistem, care ar putea fi soluționate urmare a schimbării de politici sau abordări în domeniul protecției sociale a copilului, consideră Tamara Plămădeală. În context, avocatul parlamentar subliniază necesitatea intensificării reformei instituțiilor rezidențiale de îngrijire a copiilor. Tamara Plămădeală reiterează importanța reducerii numărului de copii din instituțiile rezidențiale și a integrării lor în familiile biologice sau în instituții de tip familial.

În sprijinul acestei idei, ombudsmanul invocă situația de la Casa-internat din Orhei, unde pentru întreținerea și îngrijirea unui copil statul cheltuiește lunar 3500 lei. Cu toate acestea, condițiile de la casa-internat lasă de dorit atît sub aspectul asigurării cu echipamentul necesar, îngrijirea beneficiarilor, cît și al aprovizionării cu medicamente și produse alimentare de calitate.

Urmare a procurării obligatorii în cadrul licitațiilor publice, medicamentele și produsele alimentare sînt cele mai ieftine și nu corespund întru totul cerințelor în domeniu.

O altă problemă acută este asigurarea cu cadre didactice a caselor-internat, precum și remunerarea subnivelul minimului de existență a persoanelor care activează în instituțiile vizate. Avocatul parlamentar menționează că salariul de funcție de 800-1000 de lei nu poate constitui o motivație suficientă pentru un angajat al casei-internat ca să lucreze cu un contingent de copii cu probleme grave de sănătate, respectiv în condiții dificile de activitate. În acest sens, Tamara Plămădeală constată o încălcare evidentă a drepturilor lucrătorilor caselor-internat la un trai decent.

Avocatul parlamentar a aflat cu stupeoare că de 2 ani casa-internat din Orhei activează fără serviciile unui medic pediatru și fără de psihologi. În asemenea condiții nu poate fi vorba de asistența psihopedagogică și socio-medicală adecvată a copiilor cu deficiențe mintale, de reabilitarea și (re)integrarea lor reală socio-familială.

Din cauza insuficienței de cadre care îngrijesc de copii (o dădacă la un grup de 10-15 copii) este extrem de dificilă acordarea asistenței copiilor în conformitate cu particularitățile de dezvoltare, nevoile lor speciale, întreținerea zilnică într-un cadru de viață cît mai asemănător celui din familie.

Cu toate împrejurările menționate, în opinia avocatului parlamentar, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei nu depune eforturile necesare pentru accelerarea reformei instituțiilor rezidențiale ceea ce ar fi în beneficiul statului și în interesul suprem al copiilor. Or, redirectionarea resurselor alocate pentru casele-internat ar putea constitui un suport considerabil pentru familiile sau instituțiile de tip familial care ar accepta să îngrijească de copiii vizați. Pe de altă parte, copiii cu deficiențe mintale ar putea avea parte de îngrijirea adecvată, un mediu favorabil pentru recuperare, reabilitare și socializare, căldura și atenția care le lipsesc acum iar în instanță finală – de un viitor mai bun.

Avocatul parlamentar își exprimă nedumerirea în legătură cu faptul că Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei invocă lipsa de mijloace financiare pentru asigurarea condițiilor necesare de funcționare a caselor-internat, ineficiente și costisitoare, ezitând să demareze reforme serioase în domeniu sau să angajeze manageri competenți care să gestioneze eficient instituțiile vizate.

În altă ordine de idei, ombudsmanul regretă faptul că în același timp prestațiile statului pentru tutelă, curatelă și adopții rămân a fi în continuare derizorii (nu depășesc 600 de lei).

Tamara Plămădeală semnalează și problema deținerii în casele-internat pentru copii cu deficiențe mintale împreună cu minorii a unor beneficiari care au depășit vârsta de 18 ani, ceea ce contravine regulamentelor acestora de funcționare, dar și normelor internaționale în domeniu.

Beneficiarii caselor-internat sînt lipsiți de capacitate de exercițiu și la atingerea vârstei de 18 ani - internați în instituțiile psihoneurologice din țară. Aceasta modalitate de soluționare a problemei, din punct de vedere al autorităților, este mai simplă decît reintegrarea tinerilor cu handicap sever în societate, dar cu efecte nefaste pentru persoanele date, apreciază Tamara Plămădeală.

Printre alte nereguli atestate la Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale din Orhei ombudsmanului a mai ținut să evidențieze îngrădirea accesului în instituție. Avocatul parlamentar a vizitat casa-internat doar după intervenția forțelor de ordine. Nemulțumită de faptul că avocatului parlamentar a venit la casa-internat cu un grup de experți și jurnaliști, directorul casei-internat n-a dorit s-o însoțească pe Tamara Plămădeală în cadrul vizitei de monitorizare, limitîndu-i accesul la încăperi și registre.

Documentîndu-se privind veridicitatea informațiilor parvenite la CpDOM din partea unor petiționari referitor la alimentația proastă, insuficiența scutecelor, respectiv îngrijirea inadecvată a copiilor, avocatul parlamentar a mai constatat existența unor probleme ce țin de utilizarea echipamentelor venite din donații. Dacă la casa-internat din Hîncești este resimțită asistența din sponsorizările străine, atunci la instituția similară din Orhei echipamentul cu destinații recuperatorii rămîne a fi inaccesibil pentru copii deoarece nu este folosit.

Pe marginea vizitelor la casele-internat pentru copii cu deficiențe mintale din Hîncești și Orhei, dar și în instituțiile psihoneurologice din țară CpDOM va elabora un raport în care vor fi formulate concluzii și făcute recomandări instituțiilor vizate, precum și Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei.